

- Metinler Arası Karşılaştırma
- Metin İçi Karşılaştırma

ETKİNLİK 1: Metinler Arası Karşılaştırma

Aşağıdaki bilgilerden hangileri verilen metinler için ortaktır? İşaretleyiniz.

1. Metin	Beynin yapısı ve işlevselliği üzerine yapılan araştırmalar ve bilimsel deneyler, insanların beyinde sağ veya sol tarafı ağırlıklı kullandığına dair güçlü bulgular ortaya koymuştur. Bu sonuca göre beyninin sağ tarafını iyi kullanan insanlar, sol tarafı daha zayıf; sol tarafı iyi kullananlar ise sağ tarafı daha zayıf kullanmaktadır. Sağ beyin ile sol beyin uyumlu çalışması (birbirini desteklemesi) ise en ideal durum olarak değerlendirilmektedir. Zekâ gelişimini desteklemek için beyni çok yönlü egzersizlere tabi tutmak oldukça etkilidir. Hızlı okuma tekniklerinden her yaş için farklı dikkat ve hafıza egzersizlerine kadar birçok yöntem mevcut.	
2. Metin	Biyolojik olarak insan vücudunun ihtiyaç duyduğu besin ve egzersizler zekâ gelişimi için önemlidir. Zekâyı geliştirmenin yolları arasında doğru beslenme, yeteri kadar sıvı tüketimi ve fiziksel egzersizler vardır. Yani zekâ geliştirme egzersizleri sadece düşünce gücünü zorlayan aktivitelerden ibaret değildir. Zekâ, çok fonksiyonlu olduğu için zekâ geliştirme teknikleri gelişim yönüne göre incelenmelidir.	
	Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.	☐
	Karşılaştırma yapılmıştır.	☐
	Düşünceyi geliştirme yollarından örneklendirme kullanılmıştır.	☐
	Zıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.	☐
	Nesnel anlatım kullanılmıştır.	☐

ETKİNLİK 2: Metinler Arası Karşılaştırma

Aşağıdaki bilgilerden hangileri verilen metinler için ortaktır? İşaretleyiniz.

1. Metin	Uzak mı uzak diyarlardan birinde yalnızca hayvanların hüküm sürdüğü bir ülke varmış. Bu ülkede yaşayan her hayvanın da kendine özgü bir özelliği varmış. Tilkiler şarkı söylemeye, baykuşlar şiir okumaya, fareler trompet çalmaya, kaplanlar ise tekerlemelere bayılmış. Kaplumbağaların en sevdiği şey ise ısıklık çalmakmış. Evet, yanlış duymadın ısıklık çalan bir kaplumbağa! Üstelik çalamadıkları ezgi, ısıklıkla taklit edemedikleri ses yokmuş. Mesela yetenekli olan minik kaplumbağalar kapı zili taklidi yaparak arkadaşlarını şaşırtmış. Büyük kaplumbağalardan bazıları da operalarda çalışır, söylenen aryalara ısıklıkla keyif katarmış.	
2. Metin	Ne okumalı, nasıl okumalı sorularından önce senin de aklını ne yapsam, nasıl yapsam da şu okumayı sevebilsem sorusu kurcalamıyor mu? Ben en çok bu engeli aşmakta zorlanmıştım. Sonra bir gün ilgimi en çok çeken şeyi yani köpekleri öğrenmek için okumaya karar verdim. Yazlığımızın bahçesinde bir bekçi köpeğimiz, bir av köpeğimiz; çiftliğimizde çoban köpeğimiz vardı. Bu sadık yardımcıları hakkında her şeyi öğrenmek için okudum. Bütün köpek türlerinin huyunu suyunu öğrendim. Çok işime yaradı. Öncelikle merak ettiğin konularla ilgili kitapları okumalısın. Zaten okudukça yeni ve daha özel konuları merak etmeye başlayacaksın.	
	Hayal unsuru öğelere yer verilmiştir.	☐
	Pekiştirmeli sözcük kullanılmıştır.	☐
	Karşılaştırma yapılmıştır.	☐
	Öznel anlatım kullanılmıştır.	☐
	Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.	☐

ETKİNLİK 3: Metin İçi Karşılaştırma

Denemelerde yaşamın her alanından konular; ortalama bir kitap sayfası uzunluğundaki bir metinde yazarın içtenliği, bilgisi ve kültür düzeyine bağlı olarak işlenmektedir. Denemeler okura her konuda bilgiler ya da paylaşımlar sunar. Denemeler biçim olarak kısa, içerik bakımından ise duygusal ve düşünsel yoğunluğa sahip yazılardır. Denemeleri okurken yazarla bazen aynı düşüncede olur, bazen "Böyle şey olmaz." diyebilirsiniz. Makale okurken böyle sorgulamalara girmezsiniz. Çünkü makaleler net ve bilimseldir. Makalelerin bir başka önemli özelliği ise alanında uzman kişilerce yazılmış olmasıdır. Bu tür metinler nesnel bir anlatım dili ile kaleme alınır. Dolayısıyla yazarın tavrı, kişiliği veya tarafı bu tür metinlerde hissedilmez.

Bu metindeki türler karşılaştırıldığında aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir? İşaretleyiniz.

Denemelerde yazarın fikirleri belirginken makalede yazar kendi fikirlerini ortaya koyamaz.

Her iki edebî türde de sorgulama yapabileceğiniz yazılar okuyabilirsiniz.

Okuma süreci, kelime dağarcığını genişletir; dil bilgisi ve dil kullanımı üzerinde gelişmeler sağlar. Kitaplar zengin bir dil kullanımına sahiptir ve okuyucuyu farklı kavramlarla tanıştırmak için ifade yeteneğini artırır. Kitaplar, hayal gücünü harekete geçirir ve analitik düşünce süreçlerini teşvik eder. Okuyucu; kitapta anlatılan olayları, karakterleri ve mekânları zihinsel olarak canlandırır. Bu da beyinde görsel imgelerin oluşmasına ve hayal gücünün gelişmesine katkı sağlar. Aynı zamanda kitaplar, derin düşünme ve analitik becerilerin gelişmesine yardımcı olur. Okur, kitapta sunulan fikirleri ve kavramları anlamak için analitik düşünce süreçlerini kullanır. Filmlese görsel ve işitsel uyarıcılar sunarak farklı etkiler yaratır. İzleyiciler, hareketli görüntüler ve seslerle duygusal bir deneyim yaşar. Duygusal tepkileri harekete geçirme ve izleyiciyi hikâyenin içine çekme gücüne sahip olan iyi bir film, izleyiciye karakterlerle empati kurma ve duygusal bağlantı kurma fırsatı verir. Böylece beyinde duygusal bağlantılar güçlenir ve insan ilişkilerine yönelik anlayış artar.

Bu metinde bahsedilen durumların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

Her iki etkinlik de insanın hayal gücünü harekete geçirir.

Her iki etkinlik de insanları farklı yönden geliştiren özelliklere sahiptir.

Kayıngiller ailesinden olan meşe ağacı; 400'ün üstünde türü olan, yaprak döken ya da her zaman yeşil olan ağaçlardır. Çok büyüyen ve uzun ömürlü ağaçlardır. Meşe ağacının meyvesi palamuttur. İçindeki pelit maddesi sincap ve alakarga için önemli bir besin kaynağıdır. Bu ağaçlar genellikle mobilya yapımında, döşeme kaplamalarında ve dekoratif ahşap işlerinde kullanılır. Ülkemizde tüm ormanlarda karışık hâlde veya ayrı bir meşe ormanı hâlinde bulunur. Çam ağacı, çamgiller familyasında yer alan Pinus cinsinden iğne yapraklı türlerin bir çeşidini oluşturuyor. Dört mevsim boyunca yeşil kalmayı başaran çam ağaçları, kendine has kokulu salgıları ve aromatik maddeleri ile bal arılarının besin kaynakları arasında yer alıyor. Uzun ömürlü ağaç türlerinden biri olan çamlar, uygun iklim koşullarında 100 yılı aşkın süre yaşayabiliyor. Çam ağaçları genellikle yapı malzemesi ve inşaat işleri için tercih ediliyor.

Bu metinde bahsedilen ağaçların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

Her iki ağaç türü de hayvanların önemli besin kaynakları arasında yer alır.

Her ikisi de mobilya yapımında tercih edilen ağaçlardandır.